

## Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

374.28

Hely

Szerző: Zernáth László

Cím:

### A közönség igényes — nehéz a verseny

Miért marad otthon a művezető — A szőke kislány moziba megy  
Bánk bán és a televízió — Klubélet, eszpresszó

Beszél az utca, beszél a kultúrothon igazgatója

És. Starlep. 1962. jan. 17.

— Nem, én nem szoktam bejárni a művelődési házba. Látja, itt a kisbaba, őt még nem lehet magára hagyni, az-  
lán van televízió is, ha ép-  
pen szórakozni akarok. Néha  
megnézem azért a műsorpla-  
kátot itt az ajtó alatt, a másik,  
a kilencéves kisfiam kedvéért.

A fiatalasszony kezében még  
ott a cumisüveg, most kapott  
enni a kisbaba. Nem zavarjuk  
hát tovább. Máshol próbálunk  
szerencsét. Ez a ház volt a Józ-  
sef Attila tér 7-es szám, az  
ajtóból kilépve, csak át kell  
sétálni az úttesten, ott a Józ-  
sef Attila Művelődési Otthon,  
Nezzünk körül a környéken.  
Gyöngyösi út 53. I. emelet. A  
csengetésre 16 év körüli kis-  
lány nyit ajtót.

— Nem, a kultúrházba nem  
nagyon járunk. Mi még nem  
olyan régen lakunk itt.

— Mennyi ideje?

— Két éve.

— Ez nem elég hosszú idő?  
Ismeri legalább a művelődési  
ház programját?

— Nem. Én tanulok, nincs  
rá időm.

#### Fél óra múlva TV-adás

Itt sem volt tehát sokkal na-  
gyobb szerencsém. Menjünk  
tovább. A Gyöngyösi út egyik  
oldalán új emeletes épületek  
sorakoznak, a másikon kis  
családi házak, de ha befordul-  
unk egy mellékutcaiba, vidék-  
re érkeztünk. Csönd, néha ku-  
tyaugatás, gyér világítás. Ez a  
Völgény utca. Drótkerítéses  
kerti kapu az 52-es számmal,  
csengetni kell. Fiatal anyuka  
és szőke kislány éppen induló-  
félben vannak.

— A Filmmúzeumba me-  
gyünk — mondja a mama. —  
Ez a lány nem hagy élni, el  
kell kísérni. A kultúrházban  
mikor voltunk? Elég régen.  
Azt hiszem utoljára a szava-  
zaskor, meg amikor a vállala-  
tunk ott rendezte a sportbált.

A tornyoshajú szőkeség el-  
viharzik anyukával. Együtt  
dolgoznak az Adócsőgyárban.  
A lány üvegtechnikus. Anyu-  
ka még az ajtóból visszaszól:

— A fél gyárnak bérlete van  
a Filmmúzeumba. Lehet, hogy  
vetítés után elmegyünk velük  
valahová.

Gelesics Gábor, az Elzett  
törzsgárda jelvényes műveze-  
tője, az apuka nem látszik  
többnek negyvenévesnél.

— Ötven vagyok, bizony.  
Sajnos, érzem a csontjaimat,  
meg a szemem is elromlott.  
Igaz, sokat kellett olvasnom  
az utóbbi időben, mert nem-  
rég még vizsgáztam. Így aztán  
nemigen mentünk a kultúr-  
házba. Itt a televízió is — fél  
óra múlva kezdődik a műsor.

— Régebben még a leányt fel-  
vittük néha, de nem érezte ott  
jól magát, elmaradtunk. Csak  
a kisebbik fiam tanul a kultú-  
rothonban táncolni.

#### Negyvenezerből négyezer

Ime tehát a harmadik lakás,  
öt percre a művelődési háztól,  
ahonnan még véletlenül is csak  
a gyerekek néznek be a kerü-  
let egyetlen kultúrházába. Ez  
véletlen is lehetne, de, sajnos,  
nem az, csak a statisztikai  
adatokat kell szemügyre ven-  
ni. A környéken mintegy 35—

40 ezer ember él. Ezzel szem-  
ben a művelődési ház szakkö-  
reinek mintegy 500 részvevője  
van, körülbelül 250 nyugdíjas  
jár be naponta a klubba, 250-  
re tehető a bélyeggyűjtők  
száma és még vagy 300 ember,  
akik a legkülönbözőbb rendez-  
vényekre ismét és ismét eljön-  
nek. Az évenként egyszer-két-  
szer belátogatók száma 1500—  
2000-re tehető, s ehhez még  
vegyük hozzá a földszinten  
működő Szabó Ervin Könyvtár  
mintegy 2600 beiratkozott ol-  
vasóját (igaz, ebből nagyon so-  
kan megegyeznek a kultúrház  
előbb felsorolt látogatóival).  
Összesen tehát mintegy 4000—  
4500 ember kulturális életére  
van befolyása a művelődési  
háznak. Ez nem kevés, de nem  
is elég, ha a környéken lakó  
40 ezerre gondolunk. Miért?  
Mielőtt a látogató körútra el-  
indultunk, Simándi József, a  
kultúrház új igazgatója, be-  
szélt erről:

— Nagyon igényes a közön-  
ség, ha egyszer csalódott, ne-  
hez ismét arra rávenni, hogy  
jöjjön mégis, s majd jobbat  
kap. A barátságtalan, sok te-  
kintetben elhanyagolt épület  
sem vonzza a látogatókat, kü-  
lönösen a fiatalokat. Azt hi-  
szem, túlságosan zsúfolt is volt  
a programunk. Az elmúlt év-  
ben például több mint száz is-  
meretterjesztő előadást tartot-  
tunk, minden harmadik-negyed-  
dik napon egyet. Nem csoda,  
hogy gyakran alig lézengtek a  
hallgatók a szegényesen il-  
lusztrált előadásokon. A propa-  
gandánk se nagyon jó.

#### Mérce az eredményekhez

— Több változtatást szeret-  
nénk bevezetni. Függetlenített  
szervezót alkalmaztunk. Ke-  
vesebb ismeretterjesztő elő-  
adást tartunk, de színvonalas-  
sabbakat. A közelmúltban  
szerepelt nálunk Rajkin és  
együttese. A jövő hónapban  
Erkel Bánk bánját mutatjuk  
be operaházi művészekkel,  
oratórikus előadásban. A leg-  
fontosabb újdonság a fiatalok  
megnyerését célozza. A ven-  
déglatóiparral szép büfé-esz-  
presszót rendeztetünk be, és  
innen nyílik majd egy nagyon  
modernül felszerelt klubhelyi-  
ség.

Gelesics Gábornak nem  
mondtam el az igazgató ter-  
veit, hiszen ezek egyelőre csak  
a jövőt ígérő szavak. Nem va-  
lószerű, hogy hamarosan ott  
hagyja a televíziós készülékét,  
még akkor sem, ha két percre  
van a kultúrothontól.

Ma már jogos igény, hogy  
mindig az érintett emberek-  
hez, tehát ez esetben a negy-  
venerhez mérjük a kulturá-  
lis munka eredményét. S most,  
a televízió tömeges elterjedé-  
sének kezdetén, meg kell ke-  
resni azokat a népművelési  
formákat, amelyek kibírják a  
TV versenyt. Valahol a Bánk  
bán újszerű előadásánál és az

ifjúsági klubnál, általában a klubélet megteremtésénél kell keresni a megfelelő formákat, mert ezeket nem helyettesíti a képernyő.

Ezen a délutánon beszélgetünk még Gelesics Gáborral az Elzetről, az utcáról — akváriumtolvajt fogott éjszaka a rendőr —, a labdarúgásról — a kislány az Ujpesti Dózsa körül van érdekelve. De már közeleg a hat óra, most közvetíti a TV a *Menekülés a pokolból* című NDK-film második részét, ideje elbúcsúzni, mert az adásig még vacsorázni is kell. Művelődési házak, nagyon nehéz lesz a verseny.

**Bernáth László**